

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж 1588/23
24.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Иване Марковић Радојевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ружица Дугошија из Жабара, ул. Кнеза Милоша бб, против тужених Републике Србије, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Београд, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Пожаревцу, из Пожаревца, ул. Јована Шербановића бр. 4, и Општине Велика Плана, коју заступа Општинско правобранилаштво Велика Плана, ул. Милоша Великог бр. 30, ради утврђења права својине, одлучујући о жалби тужене Републике Србије, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Београд, изјављеној против пресуде Основног суда у Великој Плани П 1844/17 од 14.10.2022. године, исправљене решењем истог суда П 1844/17 од 13.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 24.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене Републике Србије, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Београд и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Великој Плани П 1844/17 од 14.10.2022. године, исправљена решењем истог суда П 1844/17 од 13.12.2022. године, у ставу другом и трећем изреке.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца и тужене Републике Србије, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Београд, за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неосновани.

Образложење

Побијаном пресудом, исправљеном решењем истог суда П 1844/17 од 13.12.2022. године, ставом првим изреке, утврђено је да је тужба тужиоца поднета против тужене Општине Велика Плана, ради утврђења, повучена. Ставом другим изреке, утврђено је да је тужилац власник по основу купопродаје и одржаја са уделом 1/1 на кп.бр. ... њива у потесу ... од 59,60 ари уписана у КО ... у ЛН бр. ... КО ... , што је тужена Република Србија, као уписани власник наведне непокретности, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Београд, уписани корисник непокретности дужна да призна и дозволи тужиоцу да се наведена непокретност упише као приватна својина тужиоца по правноснажности ове пресуде код Службе за катастар непокретности Велика Плана. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова поступка исплати новчани износ од 105.800,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности одлуке па до дана исплате.

Против наведене пресуде, тужена Република Србија, Министарство

пољопривреде, шумарства и водопривреде Београд је благовремено изјавила жалбу, побијајући је из свих законских разлога прописаних одредбом члана 373 став 1 Закона о парничном поступку, у ставу другом и трећем изреке, како то произлази из садржине поднете жалбе. Трошкове другостепеног поступка је тражила и определила.

Тужилац је благовремено одговорио на жалбу. Трошкове другостепеног поступка је тражио и определио.

Испитујући правилност побијаног дела пресуде у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку – ЗПП-а (“Службени гласник РС” бр. 72/11, 55/14, 78/18, 18/20 и 10/23-др.закон), Апелациони суд је оценио да жалба тужене Републике Србије, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Београд није основана.

У проведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка предвиђене чланом 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би се побијана одлука морала укинути. Не стоје ни жалбени наводи тужене Републике Србије, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Београд, којима се указује да је приликом доношења побијане пресуде учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП-а јер је изрека првостепене пресуде јасна, разумљива и не противречи сама себи ни разлозима пресуде, као ни доказима који се налазе у спису и садржи јасне, потпуне и довољне разлоге о свим битним чињеницама, тако да се њена законитост и правилност са сигурношћу може испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, од оснивања земљишњих књига на кп.бр. ... КО ..., као власник уписан је ББ, а решењем Среске Комисије број 301 од 10.8.1953. године наведена парцела унета је у пољопривредно земљишни фонд. Почев од 1968. године, у катастру непокретности Велика Плана, као носилац права на кп.бр... КО ..., био је уписан ВВ, који је са ГГ закључио уговор о доживотном издржавању дана 17.1.2001. године, којим је даваоцу издржавања (ГГ) од стране примаоца издржавања (ВВ), као накнада за пружено издржавање, између осталог остављена у својину непокретна имовина и то кп.бр..., површине 59,60 ари, њива, потес "... КО ... Дана 4.12.2006. године ГГ је закључио уговор о купопродаји катастарске парцеле бр..., површине 59,60 ари, њива, потес "... КО ..., са овде тужиоцем, и наведену парцелу продао тужиоцу, по овереном уговору о купопродаји Ов1 бр. 5464/2006. Купопродаја предметне пацеле реализована је у целости у тренутку закључења уговора, јер је купац, а овде тужилац, исплатио купопродајну цену и своја права на непокретности уписао у катастру непокретности 2007. године, тако да је уместо дотадашњег имаоца права на кп.бр. ... КО ... ВВ уписан овде тужилац. Првостепени суд је како из исказа тужиоца тако и из исказа сведока ГГ, ДД, ЂЂ и ЕЕ, којима је поклонио поверење, јер су њихове изјаве сагласне, логично повезане, и током поступка нису ничим оспорене, утврдио ко је све био и од кад у државини предметне непокретности, и утврдио да се тужилац од децембра 2006. године налази у мирној и несметаној државини исте. Међутим, како је предметна непокретност у катастру непокретности била уписана на име ВВ из ... 1968. године без документа, а претходно била уписана на Пољопривредни земљишни фонд решењем бр.301 од 10.8.1953. године, након чега је у корист овде тужиоца АА уписана од 2007. године на основу уговора о купопродаји Ов1 бр. 5464/2006, и уговора о доживотном издржавању Р 14/01 од 17.1.2001. године и решења О 301/05 од 16.6.2005. године, Општинског суда у Великој Плани, док је у земљишњој књизи предметна парцела била уписана на име ББ (упис од оснивања земљишњих књига), то је приликом стварања обједињене евиденције катастра непокретности на предметној непокретности уписана државна својина - Републике Србије, чији је корисник у моменту подношења тужбе била општина Велика Плана, након чега је дошло до

промене корисника, тако да право коришћења на предметној парцели има Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је доносећи ожалбену пресуду, правилно применио материјално право садржано у одредбама чланова 20 став 1, 21, 28. став 2. и 72. став 2 и 3. Закона о основама својинскоправних односа, и правилно закључио да су се у овом случају испунили законом прописани услови за стицање права својине одржајем на предметној непокретности.

Све важне чињенице за доношење одлуке првостепени суд је потпуно и правилно утврдио изведеним доказима, које је правилно оценио применом члана 8 ЗПП и оне се жалбеним наводима тужене не доводе у сумњу. Разлоге које је за свој чињенично-правни закључак дао првостепени суд у свему, као правилне и аргументоване, прихвата и овај суд као другостепени, те одлуку посебно не образлаже на основу овлашћења из члана 396. став 2 ЗПП-а.

Одредбом члана 28 став 2 Закона о основама својинскоправних односа ("Сл. лист СФРЈ", бр. 6/80 и 36/90, "Сл. лист СРЈ", бр. 29/96 и "Сл. гласник РС", бр. 115/2005 - др. Закон), прописано је да савестан и законит држалац непокретне ствари, на коју други има право својине, стиче право својине на ту ствар одржајем протеклом десет година. Одредбом члана 72 став 1 Закона о основама својинскоправних односа прописано је, да је државина законита ако се заснива на пуноважном правном основу који је потребан за стицање права својине и ако није прибављена силом, преваром или злоупотребом поверења. Одредбом члана 72 став 2 истог Закона прописано је, да је државина савесна ако држалац не зна или не може знати да ствар коју држи није његова. Одредбом члана 72 став 3 истог Закона прописано је, да се савесност државине претпоставља.

Одржај је врста стицања својине од невласника, с тим што је за стицање потребан и одређени протек времена. Нужан услов за стицање права својине одржајем је савесност државине. Несавесна државина не може никада, па ни протеклом времена да доведе до стицања права својине, а законитост државине је услов за стицање својине само код редовног одржаја из члана 28. став 2. Закона о основама својинскоправних односа. Институт одржаја се и заснива на идеји невршења права својине од стране власника, због чега је одржај установа у општем интересу, јер се претварањем фактичког стања у правно остварује друштвена потреба за извесношћу у правним односима. Савесна државина се претпоставља, па онај ко тврди другачије мора то и да докаже. Према правилима о одржају савестан је онај држалац непокретности који оправдано верује да је он власник јер сматра да постоји законити правни основ за стицање својине на непокретности коју држи, а није знао, нити је према околностима случаја могао знати да ствар коју држи није његова, а што је у конкретном случају овде тужилац. Имајући у виду наведено, правилно је првостепени суд закључио да је тужилац спорну непокретност прибавио законским путем и то уговором о купопродаји непокретности, који је закључен у писаној форми и оверен од стране надлежног суда, тако што је предметну пацелу купио од ГГ, који је исту стекао по основу уговора о доживотном издржавању закљученим са сада пок. ВВ, као примаоцем издржавања, а који је у време закључења уговора о купопродаји код службе за катастар непокретности био уписан као ималац права на парцели.

Супротно наводима жалбе тужене, чињеница да недостаје доказ да је сада пок. ВВ путем размене дошао до означене непокретности, не утиче на правилност и законитост побијане пресуде, с обзиром на то да је тужилац предметну непокретност

прибавио пуноважним правним послом од ГГ, а који је непокретност стекао по основу уговора о доживотном издржавању са сада пок. ВВ, који је у време закључења уговора о купородаји био уписан као ималац права на парцели код службе за катастар непокретности.

Како је тужилац законит и савесни држалац катастарске перцеле бр. ..., њива у потесу ..., од 59,60 ари уписане у КО ..., дуже од 10 година, с обзиром на то да је уговор о купопродаји закључен дана 4.12.2006. године, када му је иста и предата у државину, а тужбу у овој правној ствари поднета дана 14.8.2017. године, при чему тужиоца нико није узнемиравао у периоду дужем од 10 година, а тужена на којој је био терет доказивања ове чињенице у смислу члана 231 ЗПП-а, није пружила доказе за супротно, па је првостепени суд правилно закључио да су испуњени услови за стицање права својине на основу редовног одржаја.

Надаље, одредбом члана 372. ЗПП-а прописано је да се у жалби не могу износити нове чињенице и предлагати нови докази, осим ако подносилац жалбе учини вероватним да без своје кривице није могао да их изнесе, односно предложи до закључења главне расправе. У конкретном случају, тужени у жалби наводи да није узета у обзир чињеница да је предмета парцела обухваћена годишњим програмом уређења заштите и коришћења пољопривредног земљишта у државној својини за подручје Велика Плана, те да је иста обухваћена јавним огласом за давање у закуп пољопривредног земљишта у државној својини, и издата у закуп физичком лицу дана 17.2.2022. године, међутим, тужена наведене чињенице није истицала током поступка пред првостепеним судом, а изношење нове чињенице у смислу цитиране одредбе Закона о парничном поступку, није дозвољено у жалби уколико жалилац не учини вероватним да је без своје кривице није могао изнети до закључења главне расправе.

Нису основани ни жалбени наводи тужене којима напада слободну оцену доказа првостепеног суда. Наиме, првостепени суд је правилно применио одредбу члана 8. ЗПП-а, којом је прописано да суд по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног поступка одлучује које ће чињенице узети као доказане. Овом одредбом установљено је начело слободне оцене доказа које подразумева одсуство законом утврђених правила о избору доказа и њиховом рангирању према доказној снази и суду препуштено да изврши њихову савесну и брижљиву оцену и да према специфичностима конкретног случаја и резултатима конкретног истраживања, слободно и без формалних ограничења цени изведене доказе и формира своје уверење о доказаним, односно недоказаним чињеницама. У конкретном случају првостепени суд је ценећи исказ тужиоца, као и исказе сведока, дао управо такву њихову анализу, односно оцену која садржи уверљива и логична објашњења зашто у погледу одлучне чињенице (несметане државине тужиоца) поклања веру тужиоцу.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер налази да нису од утицаја на доношење другачије одлуке на основу овлашћења из члана 396 став 1 ЗПП.

С обзиром на исход спора и постигнути успех странака потврђена је и одлука о трошковима поступка, садржана у ставу трећем изреке ожалбене пресуде, који су досуђени и одмерени правилном применом одредбе члана 153 и 154 ЗПП, као и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката важећих у време доношења одлуке и Таксене тарифе важеће у време настанка таксене обавезе.

Са свега изложеног, применом одредбе члана 390 и 401 тачка 2 ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке пресуде.

Како жалилац није успео у другостепеном поступку, те како одговор на жалбу тужиоца није нужни трошак, то је на основу одредбе члана 165 у вези са чланом 153 и 154 ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић